

УДК 336.22:004

Бурашнікова О.С.

аспірантка, Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні
Запорізького національного університету, Україна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ: МОЖЛИВОСТІ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Актуальність дослідження впливу цифрових технологій на податкові процеси допомагає створити нові концептуальні підходи до управління податками. Включення великих даних, хмарних технологій та автоматизації в податкову систему дозволяє створювати більш ефективні механізми збору податків, зменшення податкових порушень та підвищення прозорості фінансових операцій. Поява нових цифрових інструментів, таких як електронні платформи для подачі звітності, автоматизовані системи контролю та блокчейн, відкриває нові можливості для розробки інноваційних моделей податкових систем, що включають оптимізацію адміністрування, підвищення ефективності контролю та зниження витрат на обробку податкової інформації.

Теоретичне значення дослідження полягає в розумінні того, як цифрові технології можуть допомогти в боротьбі з ухиленням від сплати податків та фінансовими махінаціями, забезпечуючи прозорість і автоматизовану перевірку податкових декларацій. Цифрові технології можуть допомогти значно зменшити людський фактор у процесах збору податків, автоматизуючи подачу податкових декларацій, обробку заявок на повернення податків та здійснення перевірок податкових відомств. Це дозволить зменшити помилки і спростити процедури для платників податків. Завдяки використанню технологій, таких як штучний інтелект та блокчейн, можна створити більш ефективні платформи для управління податковими системами, що дозволяють автоматично відстежувати транзакції, розраховувати податки та попереджати про можливі порушення.

Впровадження єдиних електронних платформ для подання податкових декларацій і звітів може спростити процедуру сплати податків, зробити її зручнішою та доступнішою для платників податків. Перспективи розвитку цифрових податкових систем пов'язані з тим, що у майбутньому податкові системи можуть стати ще більш інтуїтивно зрозумілими завдяки використанню аналітики великих даних, що дозволяє проводити точніший аналіз фінансової ситуації платників податків і покращити процеси оподаткування в умовах трансформації економіки України [1]. Цифрові технології дозволяють створювати міжнародні платформи для податкових

операцій, що полегшують транскордонне оподаткування, а також стандартизують процеси, спрощуючи взаємодію між різними країнами в питаннях податкових відносин.

Одним із основних викликів є захист особистих і фінансових даних платників податків. Потреба у високому рівні безпеки при використанні цифрових технологій для податкових операцій є пріоритетом для забезпечення довіри до системи. Інклюзивність цифрових податкових платформ, особливо в країнах з низьким рівнем цифрової грамотності або обмеженим доступом до Інтернету, також є важливою проблемою для забезпечення рівних можливостей для всіх платників податків. Розвиток цифрових податкових систем вимагає відповідних змін в податковому законодавстві для забезпечення регулювання нових цифрових технологій та їх інтеграції в існуючу податкову систему.

Отже, цифрові технології в податковій системі відкривають нові горизонти для ефективного управління фінансами та боротьби з ухилянням від сплати податків, але також ставлять виклики для забезпечення безпеки, рівності доступу та адаптації законодавства до нових умов. Цифровізація податкової системи є одним із ключових напрямів трансформації фінансового управління в умовах сучасної економіки. Вона створює нові можливості для оптимізації податкового адміністрування, підвищення прозорості, зменшення рівня податкових зловживань. Застосування цифрових технологій, таких як великі дані, штучний інтелект, блокчейн і електронні платформи, сприяє автоматизації процесів, скороченню адміністративних витрат і підвищенню ефективності контролю. У теоретичному аспекті цифрова трансформація податкової системи вимагає переосмислення традиційних підходів до фінансового регулювання, що включає формування нових концепцій електронного оподаткування, цифрової звітності та податкової етики. Практично це дозволяє створити гнучкі та адаптивні податкові інструменти, здатні відповідати на виклики глобалізації, цифрової економіки та змін у поведінці платників податків. Разом із тим цифровізація податкової системи супроводжується низкою викликів потребою в захисті персональних даних, подоланні цифрової нерівності, а також оновленні правової бази. Ефективне вирішення цих проблем є передумовою для створення стабільної, прозорої та справедливої податкової системи майбутнього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кирилюк Є. М., Руденко М. В., Гаряга Л. О., Дзя-мулич М. І. Суспільні ефекти цифрової трансформації економіки України. Вісник Черкаського національного університету. Серія «Економічні науки». 2023. No 27(1-2). С. 98–104.